אוצר מדרשים — מעשה באחד מארץ ישראל

[קאהוט מנצור אלדאמרי צד xii]

מעשה באחד מארץ ישראל שהיה לו בן ונצטער בו עם רבו כדי ללמדו תורה עד שלמדו ספר בראשית בלבד, ולבסוף באו הגייסות ושבו אותו תינוק והוליכוהו לבית האסורים, ורגש הקב"ה את עולמו על המלך וישב בדאגה ואמר לעבדיו תנו לי ספרים ונתנו לו ספרים ונטל מהם והיה קורא עד שהגיע לאחד מהם ולא היה יודע לקרותו, אמר המלך אין זה אלא מכתב היהודים, יש כאן אחד לקרותו? אמרו לו חיי ראש המלך אין כאן אלא תינוק שבוי, אמר המלך יבוא. באותה שעה הוציאוהו מבית האסורים והרחיצוהו והלבישוהו בגדים ובא לפני המלך, ונתן לו המלך אותו הספר והיה קורא בו מבראשית עד אלה תולדות השמים והארץ, והמלך שומע, אמר המלך בידוע שאין זו דאגה בלבי אלא אצל זה הנער לאבותיו (כלומר שדאגתו באה לו בשביל להציל את הנער) ונתן לו המלך שתי ככרות כסף ושתי ככרות זהב ומינה עליו שומרים שיוליכוהו אצל אביו. כיון ששמעו חכמים אותו המעשה אמרו, ומה זה שלא נצטער עם בנו אלא בספר אחד שלם לו הקב"ה כל אותו השכר, מי שהוא מצטער ומלמד בניו תורה ומקרא ומשנה הלכות והגדות כמה שכר יתן לו הקב"ה! לכך נאמר בדברי תורה הנחמדים מזהב ומפז רב (הספור הזה מקורו ערבי ע"י וקולו אלערב. ונמצא גם בחבור יפה לרבינו נסים).